

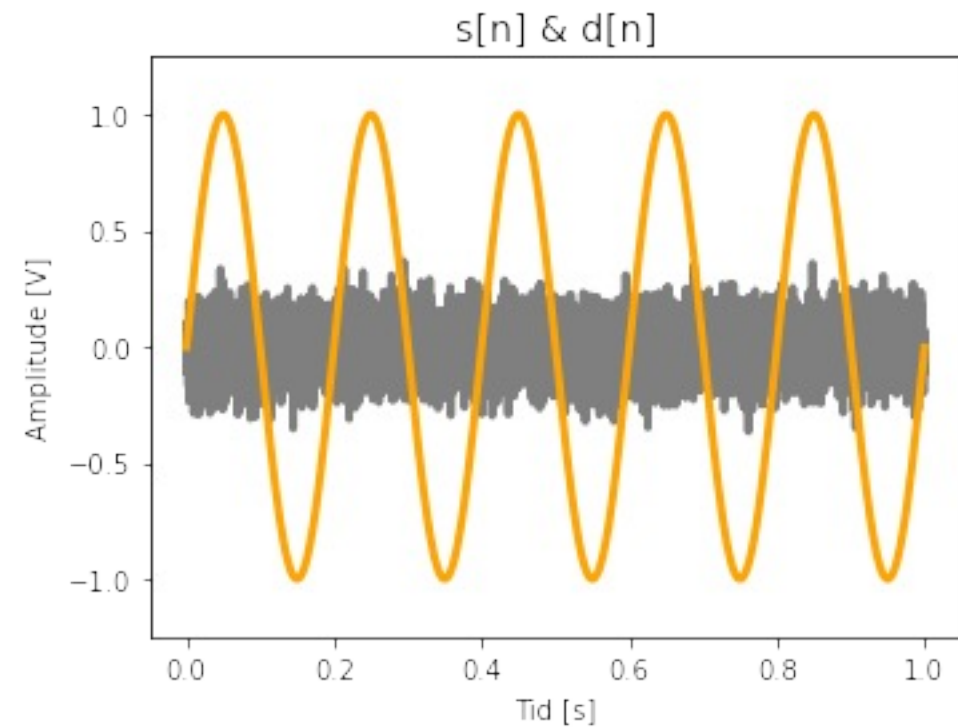
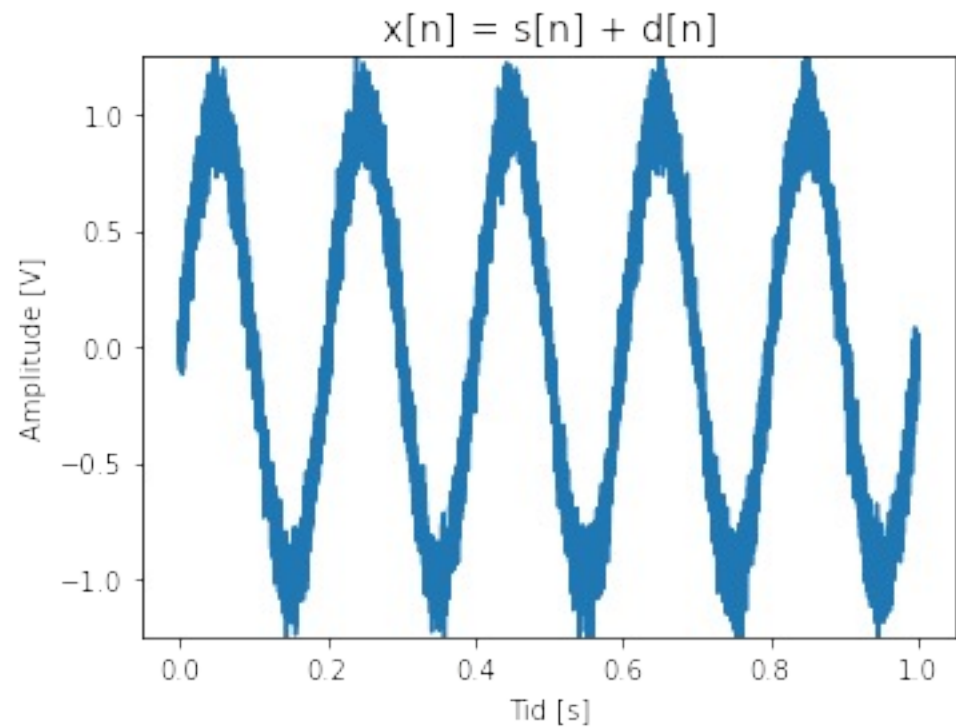
DTU

Introduktion til dagens øvelser

- Baggrund
  - Øvelse 1: Analyse af talesignaler
  - Øvelse 2: Signalbehandling
  - Øvelse 3: Støjreduktion
-
- Materiale

Signal handling

Signalbehandling

Høreapparater

- Forstærker svage lyde
- reducerer støj
- Tilpasset brugeren

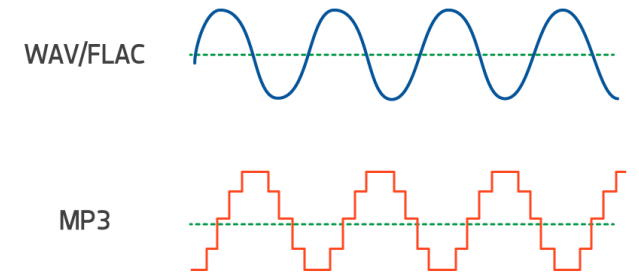
Musik

- Elektrisk guitar
- Musikproduktion
- Film & TV

ANC høretelefoner

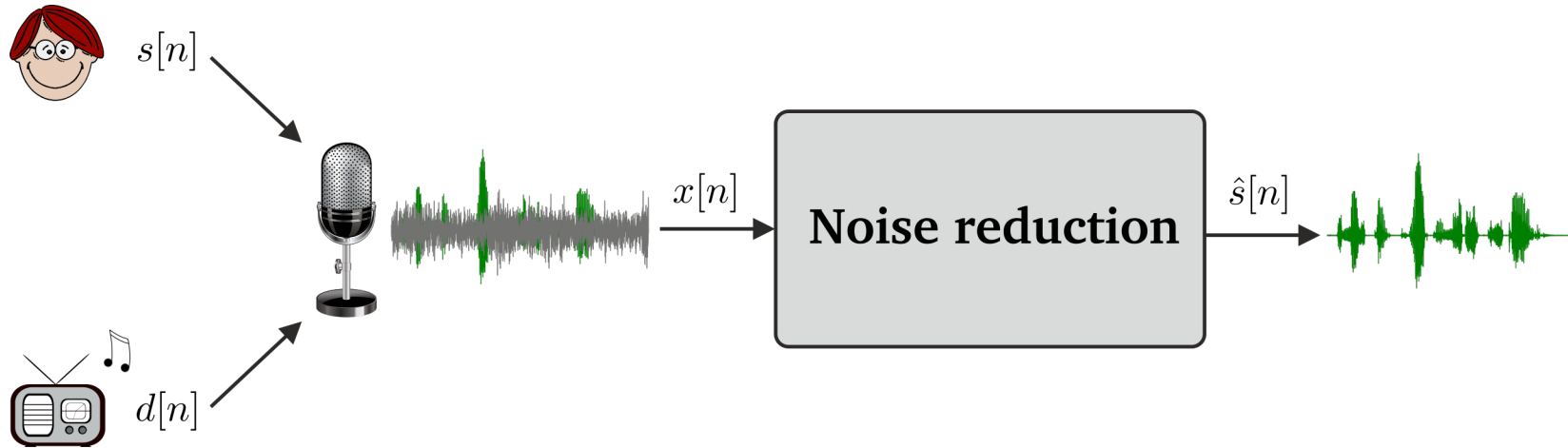
- Støjreduktion
- Mikrofon

MP3 komprimering

Reducere filstørrelse ved at fjerne dele af signaler som ikke kan høres.

Signalbehandling til støjreduktion

Matematisk ret simpelt!

$$x[n] = s[n] + d[n]$$

$$s[n] = x[n] - d[n]$$

... I praksis ret svært

Vi kender $x[n]$ men ikke altid $d[n]$

Typer af støjreduktion

Aktiv støjreduktion

- $s[n]$ er musiksignalet
- $d[n]$ kan optages med mikrofoner uden på headsettet
- God støjreduktion da støjen kan identificeres!

Multi-channel noise reduction

- Styrer retningen af mikrofoner i mod signal og væk fra støj
- Kræver man kender retningen af signal og støj.

Single-channel noise reduction

- Hverken $s[n]$ eller $d[n]$ kendes
- Kan give god støjreduktion hvis man kan lære hvad $d[n]$ er.

Alle typer af støjreduktion bruger signalbehandling!

Om øvelserne

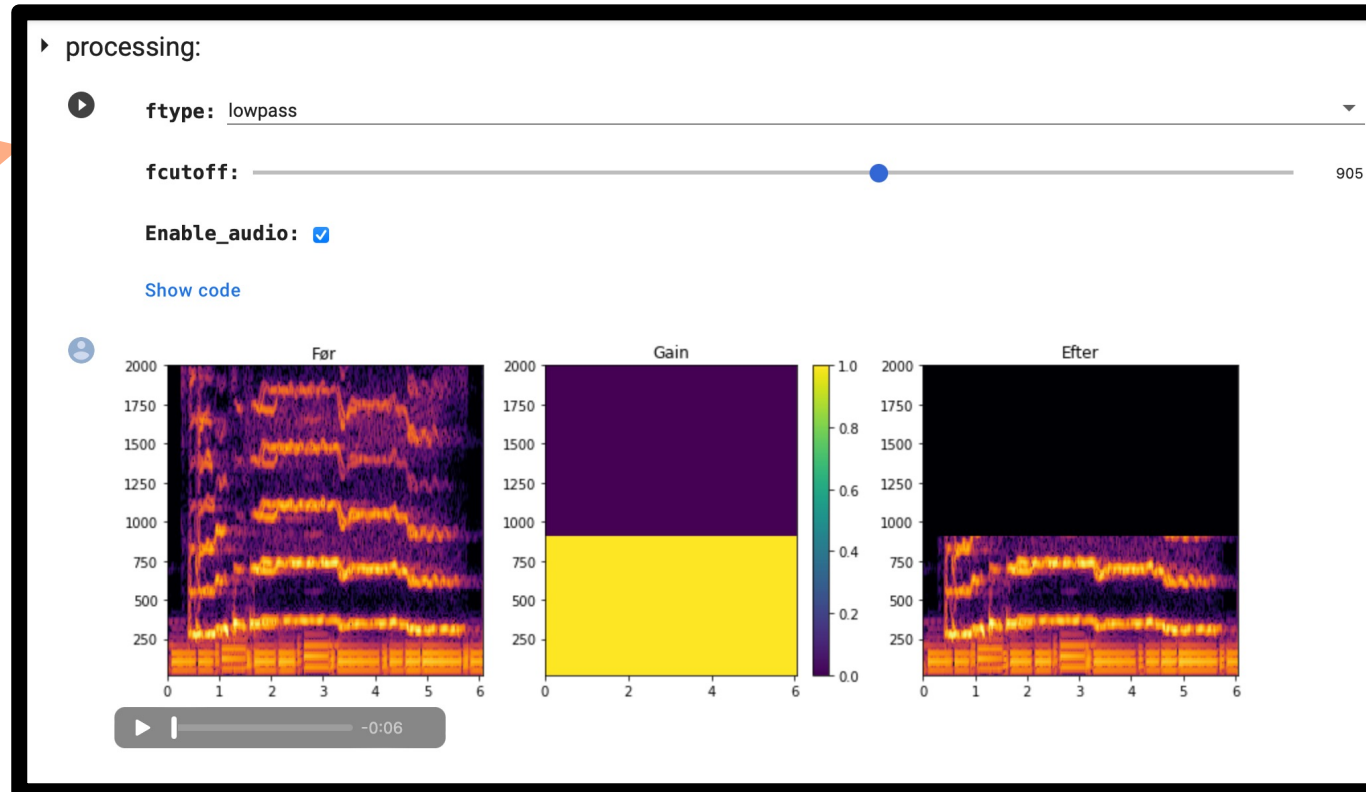
- Øvelserne udføres i interaktive *Jupyter Notebooks* med online-værktøjet *Google Colab*
- De består af beskrivelser, "widgets", og spørgsmål.
- I arbejder først med øvelserne i grupper, herefter gennemgår vi dem sammen.

Start script

Parametre

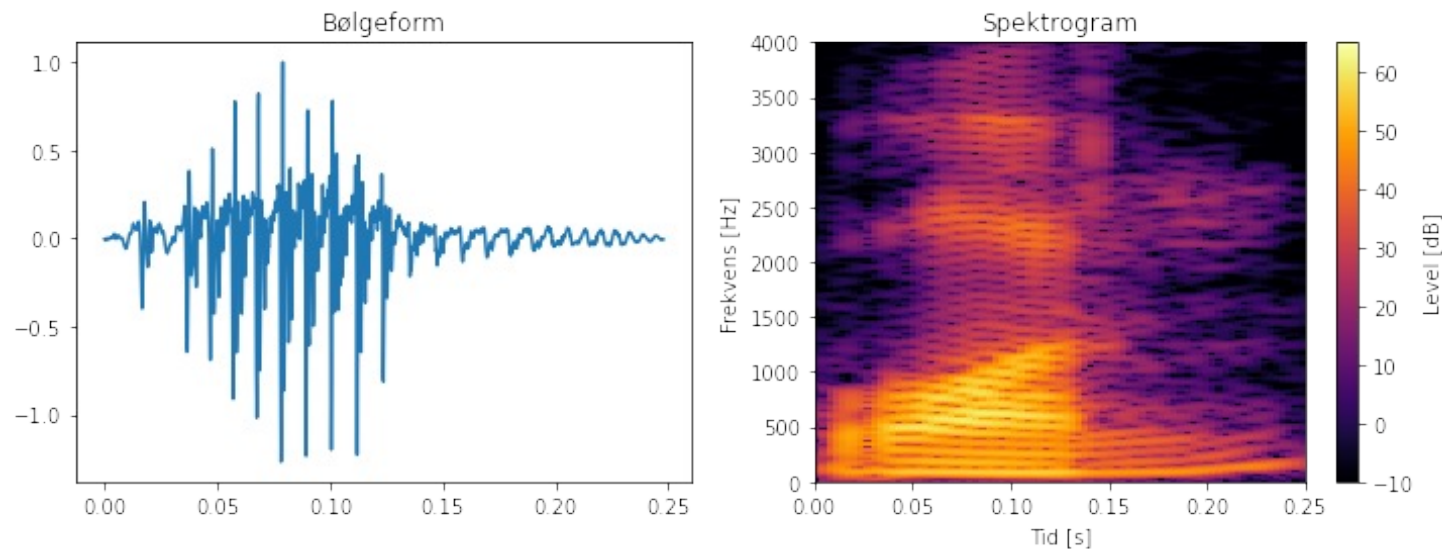
Output

Afspil signal

Øvelse 1: Analyse af signaler

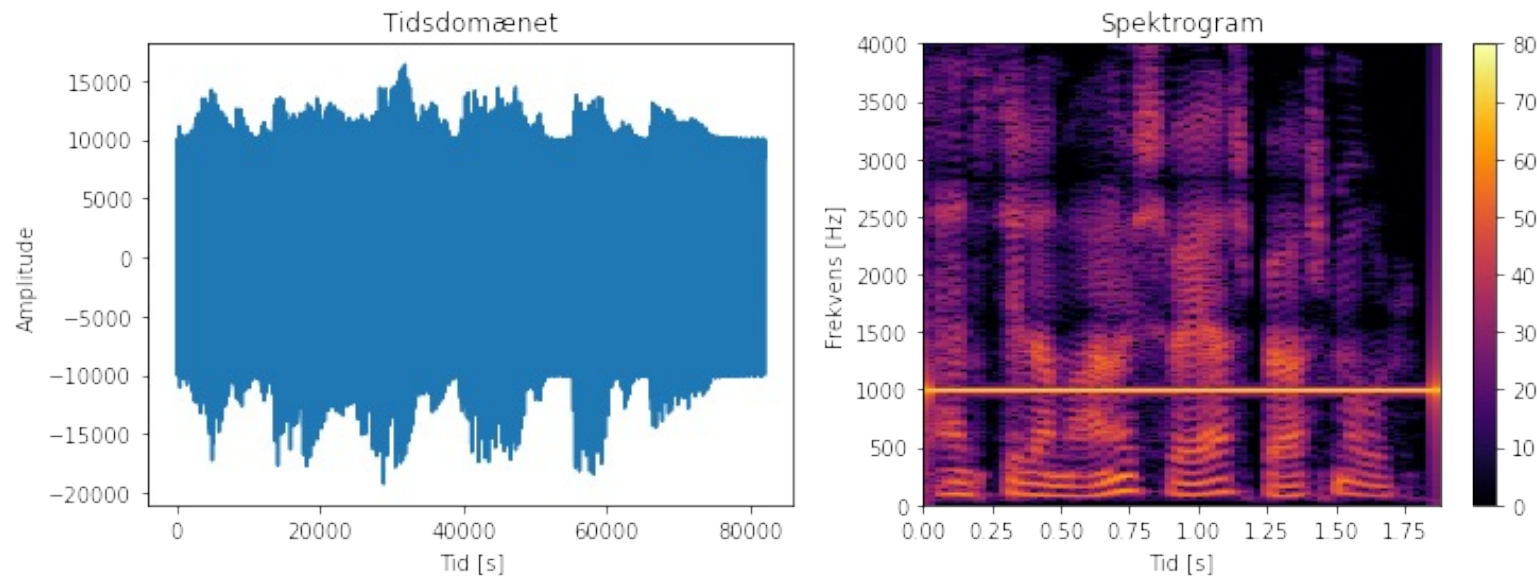
- Vi tager udgangspunkt i talesignaler, og finder ud af hvilke komponenter de består af.
- Bruge forskellige metoder til at visualisere lyde
- Identifikation af vokaler og konsonanter
- Spektrogram quiz!

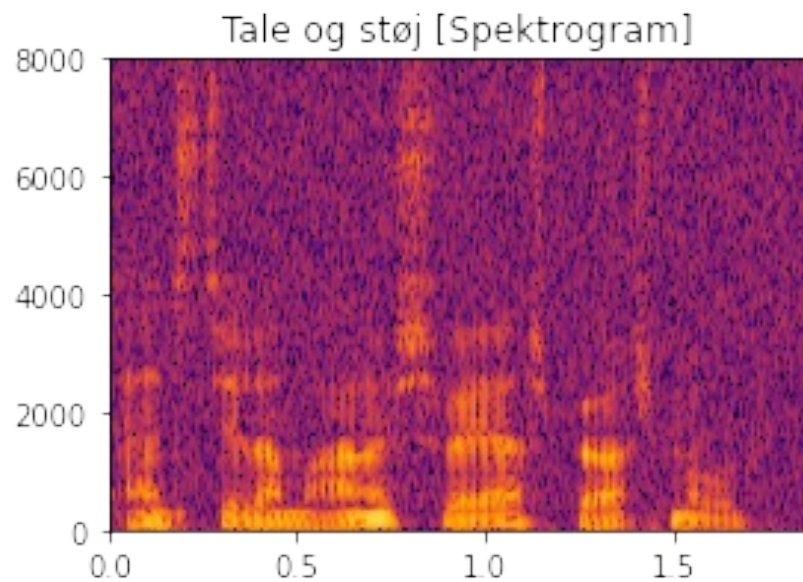
Øvelse 2: Signalbehandling

- Vi ser på spektrogrammer for at identificere signal og støj.
- Herefter bruger vi signalbehandling til at fjerne støjen ved brug af frekvensfiltrering.

Øvelse 3: Støjreduktion

- Her bruger vi “thresholding” teknikken til at fjerne støj.
- Vi evaluerer støjreduktions teknikken ved at måle *signal-støj forholdet*.

Materialer

- Øvelser, dagens program, ekstra information kan findes her:
- <https://niels-overby.github.io/SRP-noisereduction/>

God fornøjelse! 😊